EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 13.4.2021
COM(2021) 174 final

2021/0093 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin kymmenennessä kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yleissopimuksen liitteeseen A tehtävää muutosta koskevaan ehdotukseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus, jäljempänä ’yleissopimus’, tuli voimaan 17. toukokuuta 2004. Se hyväksyttiin pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta 14. lokakuuta 2004 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2006/507/EY[1], ja se tuli voimaan Euroopan yhteisössä 14. helmikuuta 2005. Yleissopimuksen tavoitteena on suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä pysyviltä orgaanisilta yhdisteiltä (POP). Yleissopimus muodostaa ennalta varautumiseen perustuvat puitteet, ja sen tarkoituksena on lopettaa pysyvien orgaanisten yhdisteiden tuotanto, käyttö, tuonti ja vienti, huolehtia yhdisteiden turvallisesta käsittelystä ja loppusijoituksesta ja vähentää tiettyjen tahattomasti tuotettujen orgaanisten yhdisteiden päästöjä tai poistaa ne.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1021[2] pannaan täytäntöön unionin lainsäädännössä sitoumukset, jotka perustuvat yleissopimukseen sekä neuvoston päätöksellä 259/2004/EY[3] hyväksyttyyn, valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevaan vuoden 1979 yleissopimukseen liittyvään pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevaan pöytäkirjaan, jäljempänä ’pöytäkirja’.

Sopimuspuolten konferenssi on perustettu yleissopimuksen 19 artiklan nojalla, ja se on Tukholman yleissopimuksen hallintoelin. Se kokoontuu yleensä kahden vuoden välein ja valvoo yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Se myös arvioi kemikaaleja, joita pysyvien orgaanisten yhdisteiden arviointikomitea, jäljempänä ’POPRC -komitea’, tuo sen käsiteltäväksi.

Yksi sopimuspuoli on toimittanut yleissopimuksen 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti sihteeristölle ehdotuksen perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS), sen suolojen ja PFHxS:n kanssa samankaltaisten yhdisteiden sisällyttämisestä yleissopimuksen liitteeseen A, minkä jälkeen POPRC-komitea arvioi ehdotuksen 8 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. POPRC-komitea suositteli sopimuspuolten konferenssille, että perfluoroheksaanisulfonihappo (PFHxS), sen suolat ja PFHxS:n kanssa samankaltaiset yhdisteet lisätään liitteeseen A ilman yksittäisiä vapautuksia. Liitteisiin tehtävien muutosten hyväksymismenettelystä määrätään yleissopimuksen 22 artiklassa.

Yleissopimuksen 23 artiklan mukaisesti kullakin sopimuspuolella on yksi ääni. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt, kuten Euroopan unioni, käyttävät äänioikeuttaan kuitenkin siten, että niillä on yhtä monta ääntä kuin niillä on jäsenvaltioita, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia.

---

[1] Neuvoston päätös 2006/507/EY, tehty 14 päivänä lokakuuta 2004, pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 209, 31.7.2006, s. 1).

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45).

[3] Neuvoston päätös 2004/259/EY, tehty 19 päivänä helmikuuta 2004, valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevaan vuoden 1979 yleissopimukseen liittyvän pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 81, 19.2.2004, s. 35).

Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee kymmenennessä varsinaisessa kokouksessaan päätöstä, jolla lisättäisiin perfluoroheksaanisulfonihappo (PFHxS), sen suolat ja PFHxS:n kanssa samankaltaiset yhdisteet yleissopimuksen liitteeseen A (tuotannon ja käytön lopetus), liitteeseen B (rajoittaminen) ja/tai liitteeseen C (tahaton tuottaminen).

Kemikaalien mainitseminen liitteessä A, B ja/tai C tarkoittaa, että kemikaaleihin sovelletaan toimenpiteitä, joilla pyritään lopettamaan niiden tuotanto ja käyttö tai rajoittamaan sitä, mukaan lukien tahattomasti tuotettujen orgaanisten yhdisteiden päästöjen vähentäminen tai lopettaminen.

Suunnitellusta päätöksestä tulee sopimuspuolia sitova yleissopimuksen 22 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kyseisessä artiklassa määrätään seuraavaa: ”A, B tai C liitteen muuttamista koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan samoja menettelytapoja kuin tämän yleissopimuksen uusia liitteitä koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon, kuitenkin siten, että A, B tai C liitteen muutos ei tule voimaan sellaisen sopimuspuolen osalta, joka on antanut liitteiden muuttamista koskevan selityksen 25 artiklan 4 kappaleen mukaisesti, jolloin muutos tulee tällaisen sopimuspuolen osalta voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona se on tallettanut muutosta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettajan huostaan.”

Perfluoroheksaanisulfonihappoa (PFHxS), sen suoloja ja PFHxS:n kanssa samankaltaisia yhdisteitä ei käytetä tarkoituksellisesti Euroopan unionissa, mutta näitä kemikaaleja voi esiintyä epäpuhtautena fluoripohjaisissa sammutusvaahdoissa ja perfluorioktaanisulfonihapossa (PFOS). Mitä tulee perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS) esiintymiseen perfluorioktaanisulfonihapossa (PFOS), olisi huomattava, että perfluorioktaanisulfonihappo (PFOS) mainitaan Tukholman yleissopimuksen liitteessä B sekä asetuksen (EU) 2019/1021 liitteessä I. Tämän myötä perfluorioktaanisulfonihapon (PFOS) käyttö unionissa on kielletty lukuun ottamatta yhtä käyttötarkoitusta sumunestoaineena kovakromauksessa vuoteen 2025 saakka. Perfluorioktaanisulfonihapon (PFOS) käyttö on jo lopetettu miltei kaikissa jäsenvaltioissa.

Tämä ehdotus koskee päätöstä Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssissa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta päätökseen, joka koskee liitteen A muuttamista siten, että siihen lisätään perfluoroheksaanisulfonihappo (PFHxS), sen suolat ja PFHxS:n kanssa samankaltaiset yhdisteet. Jos Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssi päättää lisätä perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS) liitteeseen A, yleissopimuksen sopimuspuolten on toteutettava tarvittavat toimenpiteet PFHxS:n käytön lopettamiseksi tai rajoittamiseksi alueellaan yleissopimukseen perustuvien velvoitteiden mukaisesti. Jotta päätös voidaan panna täytäntöön unionissa, komissio ehdottaa delegoitua säädöstä, jolla muutetaan pysyviä orgaanisia yhdisteitä (POP) koskevan asetuksen liitettä I siten, että siihen lisätään perfluoroheksaanisulfonihappo (PFHxS), sen suolat ja PFHxS:n kanssa samankaltaiset yhdisteet. Näiden aineiden tuotanto ja käyttö kielletään unionissa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on linjassa asetuksen (EU) 2019/1021 kanssa, jolla pannaan täytäntöön Tukholman yleissopimus unionissa, ja täydentää sen täytäntöönpanoa. Se on täysin yhdenmukainen tavoitteen kanssa, jonka mukaan ihmisen terveyttä ja ympäristöä on suojeltava pysyviltä orgaanisilta yhdisteiltä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on yhdenmukainen asetuksen (EY) N:o 1107/2009 ja asetuksen (EU) N:o 528/2012 yleisen lähestymistavan kanssa hitaasti hajoavien, biokertyvien ja myrkyllisten (PBT) aineiden osalta, koska molemmissa säädöksessä esitetään kriteerit, joiden perusteella PBT-aineiden markkinoille saattamista ja käyttöä ei periaatteessa sallita. Yhteisymmärrysasiakirjassa[4] käsitellään Tukholman yleissopimuksen, asetuksen (EU) 2019/1021 ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 välistä suhdetta rajoitusten ja lupavaatimusten osalta yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotetun neuvoston päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta. Se on asianmukainen perusta säädökselle, jossa määritellään Euroopan unionin kanta kansainväliseen sopimukseen, tässä tapauksessa Tukholman yleissopimukseen.

Aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta, kun otetaan huomioon, että Tukholman yleissopimuksen perusteella hyväksyttävillä toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti ympäristöön liittyvään tavoitteeseen (eli lopettamaan pysyvien orgaanisten yhdisteiden käyttö).

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi sen vuoksi oltava SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Pysyvät orgaaniset yhdisteet ovat huolenaihe kaikkialla maailmassa, ja Tukholman yleissopimus pannaan unionissa täytäntöön asetuksella (EU) 2019/1021. Koska unioni on yleissopimuksen sopimuspuoli, on asianmukaista, että unioni osallistuu päätöksentekoon sopimuspuolten konferenssissa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Pysyvät orgaaniset yhdisteet ovat huolenaihe kaikkialla maailmassa, ja Tukholman yleissopimuksella pyritään lopettamaan näiden kemikaalien tuotanto ja käyttö. Yleissopimuksen yhteydessä toimiva POPRC-komitea on suositellut perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS), sen suolojen ja PFHxS:n kanssa samankaltaisten yhdisteiden sisällyttämistä yleissopimuksen liitteeseen A, koska kyseisen kemikaalin katsotaan täyttävän yleissopimuksen liitteen D mukaiset kriteerit. Tämän vuoksi on asianmukaista esittää tämän kemikaalin lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen A sen varmistamiseksi, että asianmukaisia toimia toteutetaan maailmanlaajuisesti.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotuksesta keskusteltiin jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien kanssa asetuksen (EU) 2019/1021 vastaavista toimivaltaisista viranomaisista muodostuvan komission asiantuntijaryhmän 23. kokouksessa. Sidosryhmiä kuultiin lisäksi laajasti yleissopimuksen

[4] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

yhteydessä toimivan POPRC-komitean suorittaman arvioinnin kautta ja niiden kommentit otettiin huomioon.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointia ei tehty mutta sosioekonominen arviointi ja vaihtoehtojen analyysi on tehty perfluoroheksaanisulfonihappoa (PFHxS), sen suoloja ja PFHxS:n kanssa samankaltaisia yhdisteitä[5] koskevan REACH-asetukseen liittyvän rajoituksia koskevan asiakirja-aineiston yhteydessä. Euroopan kemikaaliviraston lausunnossa todetaan, että ehdotetusta rajoituksesta aiheutuvien sosioekonomisten kustannusten odotetaan olevan rajallisia ja että on oikeasuhtaista säädellä ankarasti perfluoroheksaanisulfonihapon valmistusta, markkinoille saattamista ja käyttöä.

POPRC-komitea katsoi, että kyseinen kemikaali on pysyvä orgaaninen yhdiste, ja suositteli sen lisäämistä liitteeseen ilman yksittäisiä vapautuksia. Tämä suositus perustuu arviointiin mahdollisten hallinnointitoimenpiteiden vaikutuksista siten, että otetaan huomioon sosioekonomiset tiedot.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia kaupalliseen toimintaan, koska kyseinen kemikaali ei ole kaupallisessa käytössä unionissa, eikä siinä sen vuoksi suljeta mikroyrityksiä ehdotuksen soveltamisen ulkopuolelle eikä anneta erityisiä pk-yrityksiä koskevia sääntöjä. Ehdotuksella ei ole vaikutusta EU:n alakohtaiseen kilpailukykyyn eikä kauppaan, koska kyseisellä kemikaalilla ei käydä kauppaa unionin ja kolmansien maiden välillä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole talousarviovaikutuksia.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Toteuttamissuunnitelmaa, seurantaa, arviointia ja raportointia ei ole katsottu tarpeellisiksi.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksella annetaan komissiolle valtuudet tukea Euroopan unionin puolesta Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssissa perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS), sen suolojen ja PFHxS:n kanssa samankaltaisten yhdisteiden lisäämistä liitteeseen A ilman yksittäisiä vapautuksia.

[5] https://echa.europa.eu/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e1827f87da

2021/0093 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin kymmenennessä kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yleissopimuksen liitteeseen A tehtävää muutosta koskevaan ehdotukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus, jäljempänä ’yleissopimus’, tuli voimaan 17 päivänä toukokuuta 2004, ja se tehtiin unionin puolesta neuvoston päätöksellä 2006/507/EY[1].

(2) Tukholman yleissopimus pannaan unionissa täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1021[2].

(3) Yleissopimuksen 8 artiklan mukaan sopimuspuolten konferenssi päättää, mainitaanko jokin kemikaali ja siihen liittyvät valvontatoimenpiteet liitteessä A, B ja/tai C.

(4) Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin kymmenennen kokouksen odotetaan hyväksyvän päätöksen, joka koskee uusien kemikaalien lisäämistä liitteeseen A.

(5) On aiheellista vahvistaa mainitussa sopimuspuolten konferenssissa unionin puolesta otettava kanta, koska päätös on unionia sitova.

(6) Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS), sen suolojen ja PFHxS:n kanssa samankaltaisten yhdisteiden uusilta päästöiltä, on tarpeen vähentää kyseisten kemikaalien tuotantoa ja käyttöä tai lopettaa tuotanto ja käyttö maailmanlaajuisesti ja tukea niiden sisällyttämistä yleissopimukseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin, jäljempänä ’sopimuspuolten konferenssi’, kymmenennessä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on pysyvien orgaanisten yhdisteiden arviointikomitean asiaan liittyvien suositusten mukaisesti tukea

[1] Neuvoston päätös 2006/507/EY, tehty 14 päivänä lokakuuta 2004, pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 209, 31.7.2006, s. 1).

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45).

perfluoroheksaanisulfonihapon (PFHxS), sen suolojen ja PFHxS:n kanssa samankaltaisten yhdisteiden lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen A ilman yksittäisiä vapautuksia.

Unionin edustajat voivat sopia tämän kannan tarkentamisesta Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin kymmenennessä kokouksessa tapahtuvan kehityksen valossa paikalla tapahtuvan yhteensovittamisen mukaisesti ilman, että kannasta tehdään uusi neuvoston päätös.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja